

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح قانون نحوه جبران زحمات و خسارات کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست محیطی»

مقدمه

قانون نحوه جبران زحمات و خسارات کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست محیطی - مصوب ۱۳۸۴ - پرداخت حق الکشف ناشی از جرائم زیست محیطی را محدود به کارکنان سازمان محیط زیست کرده است. به موجب قانون فعلی این حق الکشف قابل پرداخت به مخبرین محلی نیست که این امر موجب کاهش انگیزه همکاری مخبرین محلی در شناسایی و اعلام جرائم زیست محیطی شده است. لایحه اصلاح «قانون نحوه جبران زحمات و خسارات کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست محیطی» به منظور رفع مشکل یاد شده، تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است. کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی لایحه فوق را با اصلاحاتی تصویب نموده است در ادامه به بررسی مصوبه کمیسیون می پردازیم.

بررسی مصوبه کمیسیون

به موجب ماده واحده «قانون نحوه جبران زحمات و خسارات کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست محیطی»، به سازمان حفاظت محیط زیست اجازه داده شده است از محل اعتباراتی که همه ساله در اعتبارات هزینه ای برای سازمان یاد شده پیش بینی می شود، مبالغی را برای جبران سختی کار و خسارات کارکنان اعم از حق کشف، خسارت، دیه و کمک به مأموران و متصدیان کشف و تعقیب جرائم زیست محیطی و جلوگیری از منابع آلاینده و مخرب محیط زیست فعالیت می نمایند، اختصاص دهد.

بر اساس لایحه ارائه شده، عبارت «پرداخت از محل اعتبارات این قانون به مخبرین با تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست بلامانع است» به عنوان تبصره «۱» به قانون یاد شده الحاق و عنوان تبصره به تبصره «۲» اصلاح می شود.

به موجب مصوبه کمیسیون متن لایحه اصلاح شده و مورد تصویب قرار گرفته است.

در بند «۱» مصوبه کمیسیون مقرر شده است:

در ماده واحده بعد از عبارت «متصدیان کشف» عبارت «و مخبرین» اضافه می شود و عبارت «و همچنین افرادی که وظایف آنها ارتباط مستقیم با موضوعات فوق الذکر را ندارد» حذف می گردد.

با توجه به عبارات غیرمناسب و مبهم ماده واحده موجود، با الحاق عبارت «و مخبرین» بعد از عبارت «متصدیان کشف» بر ابهام ماده واحده افزوده می شود و مشخص نیست که باید چه چیزی و به چه عنوان به مخبرین پرداخت شود، چرا که عبارت قبل از «متصدیان کشف»، «کمک به مأموران و» است که پرداخت کمک به مخبرین فاقد وجه است.

بر اساس مصوبه کمیسیون متن ماده به شکل زیر تغییر می یابد که مبهم است:

«به سازمان حفاظت محیط زیست اجازه داده می شود از محل اعتباراتی که همه ساله در اعتبارات هزینه ای برای سازمان یاد شده، پیش بینی می شود، مبالغی را برای جبران سختی کار و خسارات کارکنان اعم از حق کشف، خسارت، دیه و کمک به مأموران و متصدیان کشف و مخبرین و تعقیب جرائم زیست محیطی و جلوگیری از منابع آلاینده و مخرب محیط زیست فعالیت می نمایند، اختصاص دهد. هرگونه پرداخت از این محل به کارکنان ستادی ممنوع است».

با توجه به نکات فوق ضروری است مصوبه به کمیسیون اعاده شده و متن ماده برای تأمین نظر طراحان محترم به شکل زیر اصلاح شود:

«به سازمان حفاظت محیط زیست اجازه داده می‌شود از محل اعتباراتی که همه‌ساله در اعتبارات هزینه‌ای برای سازمان یاد شده، پیش‌بینی می‌شود، مبالغی را برای جبران سختی کار، خسارت، دیه و حق کشف به مأموران و کارکنانی که در رابطه با کشف و تعقیب جرائم زیست‌محیطی و جلوگیری از منابع آلاینده و مخرب محیط زیست فعالیت می‌نمایند و همچنین مخبرینی که با سازمان همکاری می‌نمایند، اختصاص دهد. هرگونه پرداخت از این محل به کارکنان ستادی ممنوع است.»

همچنین با توجه به اینکه عنوان قانون «قانون نحوه جبران زحمات و خسارات کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست‌محیطی» است که مختص کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست است در صورت تسری آن به مخبرین باید عنوان قانون نیز به شکل زیر «قانون نحوه جبران زحمات و خسارات مخبرین و کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست‌محیطی» اصلاح شود.

در بند «۲» مصوبه کمیسیون مقرر شده است:

متن تبصره ذیل قانون به این شرح اصلاح می‌گردد:

«تبصره - نحوه و میزان پرداخت به کارکنان مربوط و مخبرین در صورتی که قابل رسیدگی توسط دستگاه‌های نظارتی باشد و همچنین نحوه و میزان پرداخت حق کشف، خسارت و دیه پرداختی به مخبرینی که رابطه استخدامی با سازمان محیط زیست ندارند از محل اعتبارات قانون، تابع آیین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

عبارت مصوبه دارای ابهام بوده و مشخص نیست که آیا مخبرینی وجود دارند که خارج از کارکنان سازمان باشند و رابطه استخدامی با سازمان داشته باشند چرا که در متن تبصره دو بار از عبارت «مخبرین» استفاده شده است.

پیشنهاد می‌شود متن تبصره به نحو زیر اصلاح گردد:

«تبصره - نحوه و میزان پرداخت به کارکنان سازمان محیط زیست و مخبرین به نحوی که قابل رسیدگی توسط دستگاه‌های نظارتی باشد از محل اعتبارات این قانون، تابع آیین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

با عنایت به مطالب فوق، مصوبه کمیسیون دارای ابهام و ایراداتی است که برای رفع آنها پیشنهاد می‌شود مصوبه کمیسیون برای انجام اصلاحات پیشنهادی به کمیسیون اعاده شود.

اصلاحات پیشنهادی

پیشنهاد می‌شود متن ماده و تبصره به شکل زیر اصلاح شود:

عنوان قانون به شکل زیر اصلاح شود: «قانون نحوه جبران زحمات و خسارات مخبرین و کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با جرائم زیست‌محیطی.»

«به سازمان حفاظت محیط زیست اجازه داده می‌شود از محل اعتباراتی که همه‌ساله در اعتبارات هزینه‌ای برای سازمان یاد شده، پیش‌بینی می‌شود، مبالغی را برای جبران سختی کار، خسارت، دیه و حق کشف به مأموران و کارکنانی که در رابطه با کشف و تعقیب جرائم زیست‌محیطی و جلوگیری از منابع آلاینده و مخرب محیط زیست فعالیت می‌نمایند و همچنین مخبرینی که با سازمان همکاری می‌نمایند، اختصاص دهد. هرگونه پرداخت از این محل به کارکنان ستادی ممنوع است.»

«تبصره - نحوه و میزان پرداخت به کارکنان سازمان محیط زیست و مخبرین به نحوی که قابل رسیدگی توسط دستگاه‌های نظارتی باشد از محل اعتبارات این قانون، تابع آیین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»